

FERIEBOLIG I UDLANDET

Terrasser på 80 kvadratmeter. Hemmelige olivenlunde, udsigter, lokale skikke, sol og varme. Danskernes liv i ferieboliger i Thailand, Italien og Spanien er eksotisk, autentisk og genkendeligt. Men da antropologistuderende **SOFIE KYLLESBECH** besøgte dem, blev det tydeligt, at meget mere er på spil, og at boligen i det fremmede bliver udgangspunktet for et andet møde med verden.

Fotos: Sofie Kyllesbech

Hvorfor køber danskere huse i udlandet, og hvordan bruger de dem? Hvorfor forpligter de sig til at komme tilbage til det samme sted, hvis de har råd til at rejse rundt i verden i stedet for? Sofie Kyllesbechs specialeprojekt har bragt hende til populære boligområder i Thailand, Spanien og Italien på fire måneders feltarbejde blandt danskere, der lever der i en større eller mindre del af året. Analyserne af det omfattende materiale; interviews, deltagerobservationer, billeder, salgsbrochurer og hjemmesider er endnu ikke færdige, men Sofie Kyllesbech begynder at se nogle svar.

AT KOMME VÆK

”Livet i den anden bolig får blandt andet sin betydning som modsætning til tilværelsen i den primære bolig i Danmark. Adgangen til sol og varme er for de fleste hovedargumentet for at købe en feriebolig i udlandet, og de oplever ’at komme væk,’ slappe af, have god tid og være mere sammen. Flere beskriver, hvordan de kan mærke på deres krop, at de slapper helt af, allerede når de sidder i transithallen og får en fadøl, inden flyet afgår.”

Rejsen har stor betydning for, at de kan slappe rigtigt af. Det betyder noget at flyve og krydse statsgrænser – man er væk på en anden måde, når man er i et andet land. Bevægelsen er et rum og et tidsrum, der påvirker tilværelsen i den anden bolig.

GENTAGELSE OG SPONTANITET

Hverdagen i ferieboligen fyldes af afslapning, samvær og små begivenheder, som indtræffer uplanlagt. Tiden skal ikke bruges til noget, den går bare og den er forsvundet, når man skal hjem. Men samtidig åbner den cykliske tidsopfattelse mulighed for spontanitet. Når intet skal nås, er der god tid til at følge sine indskydelser. Men Sofie Kyllesbech pointerer også, at spontaniteten er kombineret med gentagelser. ”Mange af husejerne gør de samme ting hver dag. De føler,

at de kan gøre alt når som helst – men gør det samme hver dag. En kvinde beskriver, hvordan hun spiser salat nicoise hver dag. Det ville hun aldrig gøre i Danmark.”

FORSKELLIGE BOLIGTYPER

Boligerne i de tre lande repræsenterer tre forskellige typer boligoplevelser. Sofie Kyllesbech opsummerer: ”Et hus i Thailand skal være solidt bygget i vestlig kvalitet. I Toscana skal huset helst være fra 1600-tallet, og på Costa del Sol skal det bare virke”.

DET EKSOTISKE THAILAND

Dobbeltmurede, vestligt prægede huse karakteriserer de nybyggede ferieboliger i Thailand. Husene er afgrænset mod omgivelserne, men indretningen er thailandsk med træmøbler, sengetæpper og nips. Her har folk brug for trygge, faste strukturer – i helt konkret forstand – i mødet med det eksotiske og fremmede Thailand, som tages ind som genstande, der udstilles og dermed glorificeres men også kontrolleres.

De typiske danske boligejere er et par omkring 50 år, måske håndværkere, der har kortere uddannelse men har arbejdet sig op. Tidligere rejste de på charterferie, men nu har de fået råd til at investere i et hus. I Thailand oplever de at få en anden social status og være dem, der har mange penge.

DET AUTENTISKE ITALIEN

I Toscana foretrækker danskerne en bolig fra 15-1600-tallet, hvis historie kan dyrkes og udstilles. De fleste husejere er yngre og veluddannede og bruger også huset i weekender. De indretter i overensstemmelse med husets identitet og bruger mange kræfter på at bevare boligen i original stil. Toscana opleves ikke eksotisk. I stedet søger husejerne det autentiske både i boligen og i deres tilværelse. De sætter sig ind i, hvad der er ægte italiensk, forsøger at tilpasse sig det og giver sig hen til det at være i Italien.

Foto: Sofie Kyllsbech

DET NEMME OG GENKENDELIGE SPANIEN

På Costa del Sol er boligens arkitektur og indretning påfaldende underordnet for husejerne, der heller intet ved om bygningskonstruktionen. De har ofte indrettet med genstande fra tidligere rejser eller fra Danmark og synes ikke, at der er noget behov for at udstille, at de er i Spanien. Det lettilgængelige og velkendte foretrækkes. Vejret skal være godt, og livet skal være nemt. Det har mindre betydning, at de er i Spanien – i virkeligheden kunne de befinde sig andre steder i verden. Områderne Costa del Sol og Mallorca er veletablerede områder. Mange danskere med anden bolig har et solidt kendskab til områderne og en stor kontaktflade – særligt med andre danskere. Og de fleste oplever her deres omgivelser som lettilgængelige og genkendelige.

HUSET ET SKJOLD

”Et hus skaber både nærhed og distance til omgivelserne”, forklarer Sofie Kyllsbech. ”De fleste er meget begejstrede over det sted, de har en bolig, men det varierer meget, i hvor høj grad, de ønsker at involvere sig i det. Mange vil gerne bare have lov at være sig selv og at have fred og ro. Boligen er et skjul, hvor man kan nyde varmen, tiden og hinanden uden fremmede blikke. Men med en bolig kan man ikke undgå at blive forankret i et landskab, et politisk og juridisk system og i en social verden.”

SOFIE KYLLSBECH

Antropologistuderende
Institut for Antropologi
Københavns Universitet
sky@sbi.dk

Speciale forventes færdigt marts 2010.

EN PLADS I LANDSKABET

Husejerne beskriver da også, hvordan livet med husene bliver en særlig måde at møde verden på. De lærer stederne bedre at kende, får andre oplevelser end turister gør og møder verden med en anden dybde. Gennem forankringen i huset får de en plads i landskabet. De lærer at køre ad den smalle bjergvej op til deres hus, de ved, hvem der er den bedste taxachauffør, og de kan finde de særlige steder; olivenpresseriet, det rigtige marked, den gode restaurant eller dét supermarked, hvor de har den bedste tun.”

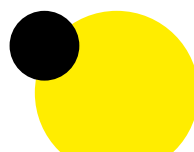
HAVEMÆND OG RENGØRINGSKONER

Og ferieboligen bliver også adgangen til det lokale liv via de praktiske relationer. Huse skal repareres, males, indrettes, have elektricitet, passes på og gøres rent, og her er havemænd, håndværkere eller rengøringskoner ofte de nærmeste lokale relationer og bliver udgangspunktet for at lære flere lokale at kende.

IKKE TURIST OG IKKE LOKAL

”I virkeligheden mangler vi en kategori til boligejerne”, konstaterer Sofie Kyllsbech. ”De fleste steder mødes danske boligejere, og de oplever at få et særligt fællesskab og en særlig social status – mellem turister og fastboende; man er ikke turist, man lader sig ikke snyde, man kender de gode restauranter, man opfører sig ordentligt, og man vil gerne undgå ’turistede’ områder. Samtidig kan man aldrig blive lokal, og de fleste vil det heller ikke, selvom de som boligejere tildeler det stor betydning at have et respektfuldt forhold til lokalbefolkningen.”

Sofie Kyllsbech arbejder videre med at undersøge, hvordan den bolig bliver indgangen til et andet liv i udlandet. ”I moderniteten, hvor man siger, at steder gradvist mister deres betydning, ser vi altså alligevel her, hvordan mennesker etablerer tilhørsforhold til et sted gennem deres hus, gennem praktiske opgaver og gennem socialt netværk.”

● "Rejsen har stor betydning ...
Bevægelsen er et rum og et tidsrum,
der påvirker tilværelsen
i den anden bolig."

● "Med en bolig kan man ikke undgå at
blive forankret i et landskab, et politisk
og juridisk system og i en social verden."

Foto: Sofie Kylesbech